SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 13. januarja 2005*

V zadevi C-126/04,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, naslovljen na Sodišče s sklepom College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nizozemska) z dne 18. februarja 2004, ki je prispel na Sodišče 8. marca 2004, v postopku

Heineken Brouwerijen BV

proti

Hoofdproductschap Akkerbouw,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts (poročevalec), predsednik senata, E. Juhász in M. Ilešič, sodnika,

* Jezik postopka: nizozemščina.

generalna pravobranilka: C. Stix-Hackl,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Heineken Brouwerijen BV H. Bronkhorst, advocaat,

— za grško vlado V. Kontolaimos in E. Svolopoulou, zastopnika,

— za Svet Evropske unije M. Balta in K. Michoel, zastopnici,

— za Komisijo Evropskih Skupnosti F. Clotuche-Duvieusart in D. W. V. Zijlstra, zastopnici,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na veljavnost uredb Sveta (ES) št. 1269/1999 z dne 14. junija 1999 in 822/2001 z dne 24. aprila 2001 o odprtju tarifne kvote Skupnosti za pivovarski ječmen, ki sodi pod oznako KN 1003 00 (ločeno, UL L 151, str. 1, in UL L 120, str. 1), na razlago člena 10 Uredbe Sveta (EGS) št. 1766/92 z dne 30. junija 1992 o skupni ureditvi trga za žita (UL L 181, str. 21), kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 3290/94 z dne 22. decembra 1994 o potrebnih prilagoditvah in prehodnih ukrepih v kmetijskem sektorju za uporabo sporazumov, sklenjenih med urugvajskim krogom večstranskih trgovinskih pogajanj (UL L 349, str. 105, v nadaljevanju: Uredba št. 1766/92), in na razlago določb Uredbe Komisije (ES) št. 2023/2001 z dne 15. oktobra 2001 o določitvi uvoznih dajatev v sektorju žit (UL L 273, str. 18).

2 Predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Heineken Brouwerijen BV (v nadaljevanju: Heineken) in Hoofdproductschap Akkerbouw (centralni urad za trženje kmetijskih izdelkov, v nadaljevanju: HPA) v zvezi z dolgovanimi uvoznimi dajatvami za pivovarski ječmen, ki ga je Heineken uvozil v Skupnost.

Pravni okvir

3 Člen 1 Uredbe št. 1766/92 pod oznako KN 1003 00 navaja ječmen med proizvodi, ki so zajeti v določbah skupne ureditve trga za žita.

4 Člen 10 Uredbe št. 1766/92 določa:

„1. Razen če ni v tej uredbi drugače določeno, se za proizvode iz člena 1 uporabljajo stopnje dajatev iz Skupne carinske tarife.

2. Ne glede na odstavek 1 je uvozna dajatev za proizvode, ki spadajo pod oznake KN [...] 1003 [...] enaka intervencijski ceni, ki velja za te proizvode ob uvozu, povečani za 55 %, minus cif uvozna cena zadevne pošiljke. Vendar pa ta carina ne sme presegati carinske stopnje iz Skupne carinske tarife.

[...]“

5 Uredba št. 2023/2001 določa uvozne dajatve v sektorju žit.

6 Člen 2(5) Uredbe Komisije (ES) št. 1249/96 z dne 28. junija 1996 o pravilih za uporabo (uvoznih dajatev za sektor žit) Uredbe št. 1766/92 (UL L 161, str. 125), v besedilu, veljavnem do 1. julija 2003, določa:

„Uvozne dajatve se zmanjšajo:

[...]

— za 8 [eurov] za tono na pivski ječmen [...];

pod pogojem, da uvoznik dokaže, da je bil plačan dodatek za kakovost na običajno ceno proizvoda.

[...]"

7 Člen 1 Uredbe št. 1269/1999 določa:

„1. Za leti 1999 in 2000 se odpre letna tarifna kvota Skupnosti 50.000 ton za ječmen visoke kakovosti, ki sodi pod oznako KN 1003 00, in je namenjen izdelavi sladu, ki se uporablja pri proizvodnji nekaterih piv, ki zorijo v sodih iz bukovega lesa.

2. Dajatev Skupne carinske tarife, ki se uporabi, je 50 % polne stopnje dajatve v veljavi, brez znižanja, ki se na dan uvoza uporablja za uvoz pivovarskega ječmena."

8 Tudi člen 1 Uredbe št. 822/2001 za leti 2001 in 2002 odpre enako tarifno kvoto Skupnosti „50.000 ton za ječmen visoke kakovosti, ki sodi po oznako KN 1003 00 in je namenjen izdelavi sladu, ki se uporablja pri proizvodnji nekaterih piv, ki zorijo v sodih iz bukovega lesa".

9 Prva in druga uvodna izjava uredb št. 1269/1999 in 822/2001 se glasita:

„1. ob upoštevanju, da se je Skupnost v zaključku pogajanj o členu XXIV, točka 6 GATT [(Splošni sporazum o carinah in trgovini)] zavezala, da bo preučila težave, ki bi nastale, če bi delovanje sistema reprezentativne cene za žita lahko oviralo trgovino; da so določene pošiljke pivovarskega žita povzročile težave;

2. ob upoštevanju, da je za odpravo teh ovir treba odpreti [...] tarifno kvoto Skupnosti za pivovarski ječmen, ki sodi pod oznako KN 1003 00".

Postopek v glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

10 Heineken je mednarodno podjetje, dejavno v sektorju izdelave in prodaje piva.

11 HPA je z odločbo z dne 25. oktobra 2001 zahteval, naj Heineken plača znesek 254,82 eura, kar so dolgovane uvozne dajatve za uvoz 15.177 kg pivovarskega ječmena, ki ga je to podjetje uvozilo. Ugovor Heinekena zoper to odločbo je HPA zavrnil z odločbo z dne 28. oktobra 2002.

12 Heineken je zoper zadnjo odločbo vložil tožbo pred College van Beroep voor het bedrijfsleven. Ker proizvajalci, kot je Heineken, ki ne proizvajajo piv, ki zorijo v sodih iz bukovega lesa, niso mogli izkoristiti tarifne kvote, odprte za leta od 1999 do 2002 z uredbama št. 1269/1999 in 822/2001, se to sodišče sprašuje, ali ni zadevna ureditev Skupnosti diskriminatorna.

13 V teh okoliščinah je College van Beroep voor het bedrijfsleven odločil, da prekine odločanje in da Sodišču v predhodno odločanje predloži ti vprašanji:

„1. Ali sta uredbi [...] št. 1269/1999 in 822/2001 [...], ki določata tarifno kvoto Skupnosti le za uvoz ječmena, namenjenega izdelavi piva, ki zori v sodih iz

bukovega lesa, združljivi s prepovedjo vsakršne diskriminacije med proizvajalci iz člena 34(2), pododstavek 2, ES?

2. Ali povezane določbe člena 10(2) Uredbe [...] št. 1766/92 [...] in Uredbe [...] št. 2023/2001 [...] v primeru neveljavnosti zgoraj navedenih uredb kljub temu zavezujejo k pobiranju uvoznih dajatev za ječmen visoke kakovosti, ki sodi pod oznako KN 1003 00, namenjen proizvodnji piv s pomočjo sladu?"

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

14 Heineken navaja, da sta uredbi št. 1269/1999 in 822/2001 za leta od 1999 do 2002 odprli tarifne kvote Skupnosti le za ječmen visoke kakovosti, ki sodi pod oznako KN 1003 00 in je namenjen izdelavi nekaterih vrst piv. Zadevni uredbi naj bi kršili člen 34(2), pododstavek 2, ES, ker naj bi vodili k neupravičenemu različnemu obravnavanju ječmena, namenjenega izdelavi piv, ki zorijo v sodih iz bukovega lesa, in ječmena, namenjenega izdelavi piv po drugih metodah.

15 Nasprotno pa grška vlada, Svet Evropske unije in Komisija Evropskih skupnosti trdijo, da uredbi št. 1269/1999 in 822/2001 ne kršita načela prepovedi diskriminacije. Po eni strani naj bi namreč odprtje tarifne kvote za ječmen, namenjen izdelavi sladu,

ki se uporablja pri proizvodnji piv, ki zorijo v sodih iz bukovega lesa, upoštevalo potrebe preskrbe trga Skupnosti in nujnosti vzdrževanja njegovega ravnotežja. Po drugi strani pa naj bi bila različno obravnavanje ječmena, namenjenega izdelavi različnih vrst piv, objektivno utemeljeno.

16 Treba je opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso člen 34(2), pododstavek 2, ES, ki določa prepoved vsakršne diskriminacije v okviru skupne kmetijske politike, zgolj poseben izraz splošnega načela enakosti, ki zahteva, naj se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in naj se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je takšno razlikovanje objektivno utemeljeno (glej zlasti sodbe z dne 20. septembra 1988 v zadevi Španija proti Svetu, 203/86, Recueil, str. 4563, točka 25, z dne 17. aprila 1997 v zadevi EARL de Kerlast, C-15/95, Recueil, str. I-1961, točka 35, z dne 13. aprila 2000 v zadevi Karlsson in drugi, C-292/97, Recueil, str. I-2737, točka 39, in z dne 6. marca 2003 v zadevi Niemann, C-14/01, Recueil, str. I-2279, točka 49).

17 V tem primeru so, v skladu s členom 10(2) Uredbe št. 1766/92, uvozne dajatve za žita izračunane po eni strani glede na intervencijsko ceno in po drugi strani glede na reprezentativno uvozno ceno, ki je določena na podlagi cene na svetovnem trgu.

18 Vendar pa je, kot izhaja iz prve in druge uvodne izjave uredb št. 1269/1999 in 822/2001, sistem „reprezentativne cene“ povzročil ovire v trgovini.

19 Svet in Komisija v ta namen pojasnjujeta, da so uvozne dajatve, ki so uvedene tako za krmni kot za pivovarski ječmen – kadar za zadnjo vrsto ječmena niso na razpolagi

posebne cene – izračunane s pomočjo cen krmnega ječmena, veljavnih na borzi žit v Minneapolisu (Združene države Amerike). Ker je cena pivovarskega ječmena veliko višja od cene krmnega ječmena, izračun iz člena 10(2) Uredbe št. 1766/92 privede do tega, da postane uvažanje pivovarskega ječmena skorajda nemogoče. Znižanje dajatev iz člena 2(5) Uredbe št. 1249/96 se namreč ni izkazalo kot zadostno, da bi se odpravile ovire v trgovini, ki vplivajo na uvoz ječmena.

20 Iz prve in druge uvodne izjave uredb št. 1269/1999 in 822/2001 izhaja, da je namen odprtja tarifnih kvot zlasti odprava teh ovir, na katerih spornost so opozorile Združene države Amerike glede na obveznosti, ki jih ima Skupnost na podlagi GATT.

21 Glede omejitve uporabe tarifnih kvot Skupnosti, odprtih z uredbama št. 1269/1999 in 822/2001, Svet in Komisija poudarjata, da je pivovarski ječmen v Skupnosti na razpolago v zadostnih količinah, z izjemo ječmena za izdelavo piv, ki zorijo v sodih iz bukovega lesa in ki ga je treba uvažati iz Združenih držav Amerike. Proizvajalci piv, zorjenih v sodih iz bukovega lesa, so tako odvisni od uvoza pivovarskega ječmena iz tretjih držav, medtem ko drugi proizvajalci Skupnosti na ozemlju Skupnosti brez težav najdejo pivovarski ječmen, ki ga potrebujejo za izdelavo piva. Ker so uvozne dajatve previsoke, da bi se lahko v Skupnosti nadaljevala izdelava piv, ki zorijo v sodih iz bukovega lesa, in ker znižanje dajatev, določeno v členu 2(5) Uredbe št. 1249/96, ne zadostuje za odpravo trgovinskih ovir, ki vplivajo na uvoz ječmena, ki se lahko uporabi za izdelavo piva v sodih iz bukovega lesa, je bilo odprtje tarifnih

kvot le za ječmen za izdelavo takšnih piv objektivno utemeljeno. Uredbi št. 1269/1999 in 822/2001 tako uravnavata obveznosti, ki jih ima Skupnost na podlagi GATT in iz skupne ureditve trga za žita s tem, da v Skupnosti zagotavljata preskrbo z vrsto ječmena, ki se ne prideluje na trgu Skupnosti in katerega cena bi bila brez zadevnih kvot nesprejemljiva.

22 Iz tega torej sledi, da je omejitev uporabe tarifnih kvot Skupnosti, odprtih z uredbama št. 1269/1999 in 822/2001, objektivno utemeljena zaradi razlik med, na eni strani, ječmenom, namenjenim izdelavi sladu, ki se uporablja pri proizvodnji piv, ki zorijo v sodih iz bukovega lesa, in na drugi strani ječmenom za izdelavo drugih piv.

23 Iz vsega navedenega izhaja, da pri obravnavi prvega vprašanja niso bila ugotovljena dejstva ali okoliščine, ki vplivajo na veljavnost uredb št. 1269/1999 in 822/2001.

Drugo vprašanje

24 Drugo vprašanje se nanaša na razlago povezanih določb člena 10(2) Uredbe št. 1766/92 in Uredbe št. 2023/2001, če bi bili uredbi št. 1269/1999 in 822/2001 neveljavni.

25 Glede na odgovor na prvo vprašanje ni treba več odgovarjati na drugo vprašanje.

Stroški

26 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Pri obravnavi zastavljenih vprašanj ni bil ugotovljen noben element, ki bi vplival na veljavnost uredb Sveta (ES) št. 1269/1999 z dne 14. junija 1999 in Sveta 822/2001 z dne 24. aprila 2001 o odprtju tarifne kvote Skupnosti za pivovarski ječmen, ki sodi pod oznako KN 1003 00.

Podpisi